

SOS 112

БРОЙ
02/2017

специализирано издание за пожарна безопасност и защита на населението

„ПОЖАРНИКАР НА ГОДИНАТА 2016“

Национален конкурс

„Пожарникар на годината 2016“ ▼

Програма „Еразъм+“

Европейски проект FORTELL ▼

Перспективи

Сътрудничество между доброволци от България и Гърция

Спорт в МВР

Републиканското първенство по шахмат

Празник

Европейски ден на телефон 112 ▼

Транспортни инциденти

С белег в световната история
II. Новосибирск-Адлер – адският маршрут ▼

Инцидент

Цистерна с пропан-бутан се обърна на АМ „Тракия“

Зимен лагер

Водолазна подготовка на служители на ГДПБЗН

SOS 112 Специализирано издание
за пожарна безопасност
и защита на населението

Основано през декември 1894;
Бр. 02/ 2017 г. (888)
Година двадесет и четвърта
ISSN 1314-8044

Банкова сметка:

IBAN: BG50BNBG9661 3100 1561 01

БНБ - Централно управление

ГДПБЗН - МВР

BIC: BNBG BGSD

Редакционна колегия

Ръкописи не се връщат

Графика:

Рей Дизайн

Броят е приключен на:

27.02.2017 г.

АДРЕС: 1309 - СОФИЯ, УЛ. "ПИРОТСКА" 171 А, ГДПБЗН -1 ЕТАЖ, ТЕЛЕФОН: 9821132, E-MAIL: spisanie_sos112@abv.bg

„Пожарникар на годината 2016“

На 31 януари 2017 година в тържествената зала на Централния военен клуб в столицата за 22-ри път се проведе тържествената церемония от заключителния етап на националния конкурс „Пожарникар на годината“.

„Зная, че ежедневно преодолявате трудности, лишения и решавате множество сериозни проблеми. Професията ви възлага много отговорности, но и ви дава сили да помагате по всяко време на всеки оказал се в беда.“ С тези думи министър Пламен Узунов се обърна към служителите на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ по време на церемонията. Той припомни трудностите, преодолените от тях през 2016 – големи горски пожари, наводнения, евакуации, благодари сърдечно на колегиите, участвали пряко в овладяването на трагичния инцидент в село Хитрино. „Въпреки труд-

ностите, българските пожарникари и спасители пристигаха първи на критичните места и оставаха на терен до последния момент. При всички тези тежки изпитания те защитиха дове-

рието на хората и честта на професията.“ Министър Узунов изрази убеденост, че и занапред служителите на ГДПБЗН ще работят със същата всеотдайност. На тържеството присъстваха главният секретар на МВР гл. комисар Георги Костов, ръководството на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“, директорите на главните дирекции в структурата на министерството, Негово Високопреосвещенство Старозагорският митрополит Киприян, председателят на фондация „Доверие и закрила“ Христо Друмев, председателят на БЧК акад. Христо Григоров, пред-

ставители на местната власт, общественици, политици, ветерани. Традиционният конкурс „Пожарникар на годината“ има за цел да покаже съвременното лице и да утвърди постиженията на професията в осигуряването на пожарната безопасност, спасяването и защитата при бедствия.

За първи път в историята на конкурса тази година бе присъдена специална комплексна награда за героизъм и демонстрирани високи професионални качества. Тя бе за РДПБЗН-Шумен и действията на служителите на дирекцията в 10-дневната спасителна операция край село Хитрино.

Конкурсът „Пожарникар на годината“ се организира и провежда в четири раздела.

Първият, в който се излъчва комплексен победител, е за държавни служители, работещи по различните направления на дейност. Вторият, според категорията на служителите, е за работещите в направление

„Пожарогасителна и спасителна дейност“. Третият – за служители от направление „Контролна дейност“. Четвъртият обхваща направление „Превенция“. В специална категория категорията „Отличени“ се присъждат награди за партньори, представители на изпълнителната и местната власт, общественици и доброволци.

Комплексен победител тази година е комисар Стоян Колев, директор на РДПБЗН-Ст. Загора.

Със заповед на министъра на вътрешните работи той е награден с „Почетен знак на МВР“ I-ва степен. Комисар Колев благодари за присъденото отличие и високата чест да бъде „Пожарникар на годината“. Той каза, че и до днес спазва думите на гл. комисар Николов, с които е бил назначен за директор на регионалната дирекция – денонощно да се грижи за имиджа на професията и да пази честта на пагона.

В раздел „Превенция“ награди получиха ст. инспектор Христо Тошев от РСРБЗН-Бургас, ст. инспектор Радомир Радев от РСРБЗН-Ловеч и тяхната колега мл. инспектор Адриана Димитрова от РСРБЗН-ТЕЦ „Марица-Изток-2“.

Победители в раздел „Пожарогасителна и спасителна дейност“ станаха гл. инспектор Димитър Колев от РДРБЗН-Хасково, гл. инспектор Станко Лазов от РДРБЗН-В. Търново, мл. инспектор Кольо Кацаров от РДРБЗН-Пловдив, мл. инспектор Иван Гаврилов от РСРБЗН-Ботевград.

Отличие в категория „Контролна дейност“ получиха инспектор Марин Радев от РСРБЗН-Ст. Загора, инспектор Пламен Великов от РСРБЗН-Силистра, мл. инспектор Кристияна Енчева от РСРБЗН-Шабла, мл. инспектор Георги Малаков от РСРБЗН-Пампорово.

Националната асоциация на доброволците връчи специални плакети на Росен Спасов, обявен за „Доброволец за 2016 година“ и на доброволния отряд към община Белово.

ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ отличи и шестима мъже и жени, които

през годината са оказали значимо съдействие на пожарните служби по места. Награди получиха Дамян Дамянов, директор на Югозападно Държавно предприятие – Благоевград, Благовеста Факирова, председател на управителния съвет на Дарителско сдружение „Св. Иван Рилски“, село Балван, инспектор Красимир Иванов и Цветан Цанев – ръководители на отбора Млад огнеборец при ОУ „Никола Икономов“ – Разград, Снежина Монева, ръководител на доброволното формиране при община Ценово и Стефан Стефанов, жител на село Хитрино.

Комплексен победител

Комисар **СТОЯН КОЛЕВ**, директор на РДРБЗН-Ст. Загора

През изминалата година комисар Стоян Колев успешно ръководи съставните части на Единната спасителна система от област Стара Загора при локализирането и ликвидирането на много пожари и аварийни ситуации. За 2016 година старозагорската пожарна служба се е отзовала на бли-

зо 4000 сигнала за произшествия. Комисар Колев ръководи действията на пет пожарни екипа при село Николаево, когато изтича газ пропан-бутан от цистерни на газово хранилище.

Той, заедно с още четирима пожарникари, преустановяват разпространението на аварията и предотвратяват трагедия, подобно на тази в Хитрино. Участва и в локализирането и ликвидирането на десетки сложни горски и полски пожари край селата Колена, Гълъбово, Българска поляна, Главан и др. Освен това комисар Колев лично оказва методическа и експертна помощ по линия на планирането и предприемането на конкретни мерки за защитата на населението при бедствия и аварийни ситуации. През изминалата година той е удостоен с грамота от Съюза на българските журналисти с благодарност за добрата съвместна работа. Награден е и с почетното отличие на МВР – „За доблест и заслуги“ – III степен.

Награда за героизъм

Съставът на РДПБЗН-Шумен

Раздел „Пожарогасителна и спасителна дейност“

Гл. инспектор ДИМИТЪР КОЛЕВ от РДПБЗН-Хасково

Главен инспектор Колев участва активно при потушаването на големите горски пожари през август и септември. Той е част от екипите, които овладяват огнените стихии край селата Българска поляна, Радовец, Остър камък, Дрипчево, Иваново и Елена. При тези пожари огънят унищожи близо 100 000 дка. гори, пасища, лесо-непригодни площи, градини и лозя.

Гл. инспектор СТАНКО ЛАЗОВ от РДПБЗН-В. Търново

Главен инспектор Лазов е участвал в ликвидирането на многобройни инциденти и оказването на помощ при тежки пътно-транспортни произшествия. Той е бил част от спасителната операция при наводненията в прохода Хаинбоаз и градовете Дебелец, Килифарево и Велико Търново. Участвал е и в погасяването на пожара край село Бляковец, при който бяха спасени 10 къщи.

Мл. инспектор КОЛЬО КАЦАРОВ от РДПБЗН-Пловдив

През изминалата година младши инспектор Кацаров участва в локализирането и ликвидирането на множество сериозни инциденти. При един от тях, срутила се къща на ул. «Юбилейна», при тежки и динамични оперативни обстоятелства той успява да извади от руините и да спаси две деца. Награден е с обявяване на Благодарност от министъра на вътрешните работи и номиниран от медиите за почетен гражданин на Пловдив.

Мл. инспектор ИВАН ГАВРИЛОВ от РСПБЗН-Ботевград

Младши инспектор Гаврилов е участвал в локализирането и ликвидирането на 31 произшествия през 2016 година. На 28 декември той е част от екипа, оказал помощ на водач на полски ТИР при тежък пътен инцидент на автомагистрала „Хемус“.

Раздел „Контролна дейност“

Инспектор МАРИН РАДЕВ от РСПБЗН-Ст. Загора

През изминалата година инспектор Радев е изпълнил отлично своите задължения при осъществяването на държавен противопожарен контрол. Той е проявил изключителна инициативност при обучението на младите огнеборци в две училища. При необходимост инспектор Радев се включва и в помощ на колегите си от Направление „Пожарогасене и спасителна дейност“.

Инспектор ПЛАМЕН ВЕЛИКОВ от РСПБЗН-Силистра

Броят на извършените от инспектор Великов проверки представляват 31% от проверките, извършени от Районна служба пожарна безопасност и защита на населението – Силистра. Един от основните приоритети в дейността му е опазването на реколтата от пожари. Показателен е фактът, че в неговия район, на чиято територия се обработват близо 50 хиляди декара с посеви тази година не е регистриран пожарен инцидент.

Мл. инспектор КРИСТИЯНА ЕНЧЕВА от РСПБЗН-Шабла

За изминалата година младши инспектор Кристияна Енчева е извършила близо 450 тематични и контролни проверки, участвала е в обучението по пожарна безопасност на 330 човека. Усърдно работи по линия на превантивната дейност и ежесечно публикува материали в местни печатни медии.

Мл. инспектор ГЕОРГИ МАЛАКОВ от РСПБЗН-Пампорово

През изминалата година е извършил над 260 комплексни, тематични и контролни проверки. Връчил е над 70 писмени разпореждания и е осъществил контрол на над 160 дейности. Провел е близо 200 превантивни инструктажа.

Раздел „Превенция“

Ст. инспектор ХРИСТО ТОШЕВ от РСПБЗН-Бургас

През изминалата година старши инспектор Тошев осъществява контакт със социалния патронаж към общините Бургас, Созопол и Малко Търново, и в резултат от съвместните им действия бяха подготвени брошури с противопожарни правила през отоплителния сезон. Информационните материали бяха предоставени на самотноживеещи, трудноподвижни хора и техните близки. Наред с това той активно участва в инициатива за закупуване на локални пожароизвестителни датчици, които бяха монтирани в домовете на възрастните хора на територията на Община Бургас. Реализира редица публични превантивни дейности в общината.

Ст. инспектор РАДОМИР РАДЕВ от РСПБЗН-Ловеч

През изминалата година старши инспектор Радев осъществява информационно – разяснителна дейност и обучение на населението за формиране на необходимото поведение при бедствия и извънредни ситуации и за прилагане на необходимите защитни мерки. Подпомага процеса на създаването и регистрацията на доброволните формирования в областта и съдейства за организацията на обучението на доброволците при искане от кметове на общини. Осъществява отлична координация и взаимодействие за намаляване на риска от бедствия с всички ангажирани институции в област Ловеч.

Мл. инспектор АДРИАНА ДИМИТРОВА от РСПБЗН-ТЕЦ МАРИЦА-ИЗТОК 2

Младши инспектор Димитрова участва активно в осъществяването на тематичните и контролни проверки в обекта. През изминалата година тя е извършила близо 1400 проверки и е контролирала 887 огневи действия, при които не е допуснато произшествие. Адриана Димитрова е семейна, с две деца и ежедневно пътува по 200 км, за да осъществява своята служебна дейност.

Отличени от националната асоциация на доброволците

РОСЕН СПАСОВ – ОБЯВЕН ЗА ДОБРОВОЛЕЦ НА ГОДИНАТА – 2016 г. ДОБРОВОЛЕН ОТРЯД КЪМ ОБЩИНА БЕЛОВО

Отличени

ДАМЯН ДАМЯНОВ – директор на Югозападно Държавно предприятие – Благоевград.

Участва лично в ръководството и гасенето на пожарите край селата Рилци, Железница и Баня, сложни и трудно-достъпни пожари в горския фонд.

БЛАГОВЕСТА ФАКИРОВА – председател на управителния съвет на Дарителско сдружение „Св. Иван Рилски“, село Балван, област Велико Търново.

Работи активно по линия на превенцията на децата и възрастните хора в селата на Великотърновска област.

ИНСПЕКТОР КРАСИМИР ИВАНОВ и ЦВЕТАН ЦАНЕВ – ръководители на отбора Млад огнеборец при ОУ „Никола Икономов“ – Разград

Под тяхно ръководство младите огнеборци от Разград безапелационно спечелиха всички големи състезания през изминалата година.

СНЕЖИНА МОНЕВА – ръководител на доброволното формирование при община Ценово

Благодарение на нейните усилия доброволния отряд беше оборудван със защитни средства и облекло.

СТЕФАН СТЕФАНОВ – жител на село Хитрино

Въпреки трагедията, сполетяла неговото населено място и семейството му, той намира сили и оказва първа помощ на пострадалите.

Благодарност

До Директора на ГДПБЗН-МВР

Уважаеми Г-н Директор,

С настоящото писмо изказвам искрената благодарност на жителите на община Крушари за работата на РСПБЗН-Крушари в лицето на мл. инспектор Красимир Костов – водач на специализиран автомобил и пожарник, Пламен Петров – водач на специализиран транспорт и пожарник и Христомир Лишков – водач на специализиран транспорт.

Тези Ваши служители през периода 6-10 януари 2017 г. бяха денонощно на разположение на общинското ръководство при овладяване последиците от тежката зимна обстановка.

Професионалната им намеса при ремонтването на авариралата механизирани техника на „Инстройинженеринг“ ЕООД – Варна (камиони „Ивеко“) помогна в изключително труден момент за възстановяване на дейностите по снегочистването на територията на община Крушари.

Желаем на всички Ваши служители успехи в отговорната работа, която денонощно са призвани да изпълняват.

С благодарност,

Добри Стефанов, кмет на община Крушари

Европейски ден на телефон 112

На 11 февруари служителите на Българската национална система 112 отбелязаха своя професионален празник. По този повод министърът на вътрешните работи Пламен Узунов посети колцентъра и на място проследи динамиката на работния процес на операторите.

В приветствието си към хората, призвани да бъдат първите, които получават тревожен апел в извънредна ситуация, вътрешният министър изрази благодарност за усилията, които целият екип на Национална система 112 полага за поддържането на ефективна система за реагиране при извънредни ситуации. „Вие сте хората, на които разчитаме 24 часа в денонощието да бъдате посредник между нас и спасителните служби, вие гарантирате нашия живот, здраве, сигурност и имущество“.

Министър Узунов увери колеги-

те, че познава техните проблеми. „На път сме да решим някои от тях и няма да пожаля сили и средства, за да защитя вашето професионално достойнство.“

Решението за създаване на телефон, който да улеснява европейските граждани в достъпа им до службите за спешно реагиране в европейските страни е взето на 11 февруари 1991 го-

дина. Българската система 112 е модерна технология, каквато имат и развити държави като Холандия, Германия, Австрия и Испания.

Европейският ден на телефон 112 – 11 февруари е обявен със Съвместна тристранна декларация на ЕК, Европейския Парламент и Съвета от 2009 г. и се чества официално в страните-членки от Общността.

Основни цели на служебното правителство

Министър Узунов се среща с ръководния състав на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“

Трябва да се чувствате горди с това, което правите и жертвите, за да спасявате човешки животи, с тези думи на признателност вътрешният министър се обърна към служителите на ГДПБЗН. На срещата присъстваха ръководството на главната дирекция, директорите на 28-те регионални служби ПБЗН, началници на отдели и сектори. Пред тях той припомни основните цели за краткия мандат на служебното правителство и произтичащите от тях задачи на МВР – осигуряване на по-добър обществен ред и сигурност

за гражданите, провеждане на честни, прозрачни и демократични избори. По повод адми-

нистративната реформа, той поясни, че е сформирана работна група, към която са привлечени и външни експерти. Тя ще направи анализ и ще предложи съответни решения за преодоляването на възникналото напрежение между различните категории служители. Министър Узунов подчерта, че успехите, които МВР постига, се дължат на редовия състав. Той изрази категоричната си позиция, че ръководството ще направи всичко възможно да отстоява интересите на служителите.

Европейски проект FORTELL

България беше домакин на поредната среща по линия на европейски проект FORTELL. В рамките на работния форум бяха представени постигнатите до този момент резултати и бяха набелязани конкретни задачи за изпълнението на заложените дейности. Пред участниците в срещата беше презентирана тестова версия на подготвяната 3D игра за деца.

Целта на проект FORTELL е да подпомогне подготовката на децата да се справят със заплахите и предизвикателствата, пред които ги изправя околната среда. Предстои експерти от ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“, заедно с техни колеги от Италия, Гърция и Малта, да разработят дигитални

обучителни материали и образователни игри, които ще могат да се използват свободно в образователния процес от педагози и образователни институции от четирите държави. Проектът, финансиран по програма Еразъм +, е на стойност от 164 хил.

евро. Той се изпълнява от четири европейски организации, работещи в областта на обучението, IT технологиите, правата на децата, пожарната безопасност и защитата на населението.

Водолазна подготовка на служители на ГДПБЗН

Една от дейностите извършвана от териториалните звена на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – МВР (ГДПБЗН-МВР) е водолазна дейност. В изпълнение на „Правилата за водолазна дейност в МВР“ и във връзка с поддържането на подготовката на служители в ГДПБЗН-МВР, извършващи тази дейност в периода от 24 до 27 януари 2017 г. в град Монтана се проведе първия зимен лагер по водолазна подготовка.

В продължение на 4 дни служителите от ГДПБЗН отработваха въпроси по водолазна подго-

товка, съгласно предварително подготвени планове, включващи:

- организация на водолазните спускания при зимни условия;
- знаци и сигнали за безопасност, подавани чрез въже;
- експлоатация и поддържане на водолазното оборудване и средства за осигуряване на водолазните спускания и водно спасително оборудване при зимни условия;
- практическо спускане и изплуване на водолаз или водолазен екип под лед;
- спасяване на хора над и под

вода;

- спасяване на хора над вода при замръзнал водоем и спасяване на хора от замръзнал водоем с тънка ледена покривка, с помощта на шлангове и четири звена стълба.

В резултат на проведените дискусии по въпросите беше постигната обмяна на опит между служителите от различните звена. Чрез проведените практически спускания бяха направени тренировки за поддържането на подготовката на служители и сработване на отделните водолазни групи/водолази от различните териториални звена.

Действия преди пожароопасните сезони

Служители на РД „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Велико Търново се срещнаха с кметове от общината

Служители на РДПБЗН-В. Търново и РУМВР-В. Търново проведоха съвместни срещи с кметовете и кметските наместници на всички населени места на територията на общината. В срещите взеха участие и Благовеста Факирова, председател на Дарителско сдружение „Св. Иван Рилски“, както и проф. Георги Камарашев, заместник-кмет на общината.

В рамките на инициативата бяха представени данни за увеличени брой пожари през отоплителния есенно-зимен сезон и обсъдени проблемите, свързани с опазването на земе-

делските земи и горския фонд през предстоящия пожароопасен сезон.

Участниците в срещата обсъдиха възможностите за осъ-

ществяване на навременни и адекватни превантивни действия. От страна на Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ беше предложено, съвместно с представители на кметствата, да бъдат обходени домовете на граждани от рисковите групи – възрастни хора, самотно живеещи, трудно подвижни и хора в недобро здравословно състояние в малките населени места, при които да се провери състоянието на електрическите инсталации и използваните отоплителни уреди. От страна

на кметовете ще бъдат организирани срещи с хората в населените места, на които представители на РДПБЗН да припомнят мерките за безопасност при използването на отоплителни и нагревателни уреди.

Почистване на сервитутите на пътищата от растителност, осигуряване достъп до естествените водоизточници и проверка на изправността на пожарните хидранти са част от действията, които ще бъдат предпри-

ети за превенция на пожарите през пролетно-летния сезон. Съвместно с полицейските служители ще бъдат извършвани внезапни проверки на сечища в горските масиви, за да се намали риска от пожари в горите.

Инцидент

Цистерна с пропан-бутан се обърна на АМ „Тракия“

Цистерна, пълна с пропан-бутан, се преобърна на магистрала „Тракия“. Движението бе спряно в двете посоки в района Стара Загора – Нова Загора. Добрата новина е, че няма пострадали при инцидента и не е установено изтичане на газ. Стана ясно, че цистерната е превозвала близо 20 тона пропан-

бутан. Шофьорът е в добро състояние. Той сподели, че заради техническа неизправност опитал да отбие встрани, за да не пречи на останалите автомобилите, но е изгубил управление и се обърнал в канавката. Все още се изясняват причините, а полицията работи по вер-

сията, че шофьорът може да е заспал. По първоначални данни инцидентът е станал след 4 часа сутринта, на мястото през цялото време е бил дежурен екип на пожарната. След пристигането на специализирана техника, цистерната е била изправена и изтеглена, а движението – възстановено.

Сътрудничество между доброволци от България и Гърция

На 7 февруари 2017 г. в гр. Солун, Гърция беше проведена съвместна среща с представители от България и Област Македония, Република Гърция.

Участници от българска страна:

1. Генерално консулство на Република България в Солун, Република Гърция – МВНР:

- Г-н Владимир Писанчев – генерален консул на Република България в Солун, Република Гърция;
- Г-н Иван Костадинов – пълномощен министър.

2. Национална асоциация на доброволците в Република България – НАДРБ – г-н Трифон Гидиков – член на УС на НАДРБ.

3. Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – комисар Юлиан Грънчаров – началник на отдел

„Международни проекти“ при ГДПБЗН-МВР.

Участници от гръцка страна:

- Г-н Харис Аидонополиос – заместник-областен управител на централна Македония, Република Гърция;
- Г-н Софоклис Куртидис – генерален директор „Обществено здраве и социална превенция“;
- Г-н Григорис Моисидис – президент на ЕПОМЕА – елитен екип за специални мисии на Гърция;
- Г-н Георгиос Ромелиотис – вицепрезидент на ЕПОМЕА – елитен екип за специални мисии на Гърция;
- Г-н Милтос Бенакис – секретар на ЕПОМЕА – елитен екип за специални мисии на Гърция и доброволци.

На срещата са обсъждани възможностите за сътрудничество между доброволните отряди на двете страни в областта на превенция, обучение и реакция.

В края на срещата е подписан Меморандум за сътрудничество между „Национална асоциация на доброволците в Р България“ и „Елитен екип за специални мисии на Гърция“. С меморандума се очертава рамката на сътрудничество между двете сдружения, което ще се изразява в обучения, съвместни обучения и учения на членовете на двата екипа в рамките на социалния принос между двете балкански страни.

През текущата година предстои провеждане на съвместно обучение на територията на Р България.

Спорт в МВР

Републиканското първенство по шахмат

От 9 до 11 януари 2017 г. в ПБ „Секвоя“ – гр. Долна баня се проведе четвъртото Републиканското първенство по шах-

мат за служители на МВР, с което стартира изпълнението на годишния спортен календар на „Спортна асоциация – МВР“

за 2017 година. В състезанието взеха участие 24 представители от 10 спортни клуба и дирекции. Първенството се проведе по

швейцарска система в седем кръга за класически шахмат и дисциплината „Блиц“. Времето за обмисляне беше по 15 минути плюс добавка от по 10 секунди на всеки изигран ход на състезател за цялата партия или обща продължителност до 50 минути. Състезанието по

блиц се провежда по същата система с време за обмисляне по 5 минути плюс добавка от по 3 секунди на всеки изигран ход на състезател или обща продължителност до 10 минути.

В индивидуалната надпревара много силно беше представянето на Асен Стефанов от ОДМВР-

Перник, който спечели и двете дисциплини на първенството, а в отборната победа станаха представителите на ГДПБЗН с 41 точки. Генералният секретар на „Спортна асоциация – МВР“ г-н Иван Младенов откри шампионата и връчи наградите на победителите.

Благодарност

До Директора на ГДПБЗН-МВР

Уважаеми Г-н Директор,

Моля Ви да изкажете служебна благодарност на ваш екип, който се отзова на помощ след инцидент в дома ми и да го поощрите по подходящ начин.

На 27 януари 2017 г. установих, че парното в дома ми е вдигнало много висока температура, което не е типично за параметрите, в които се отопляваме.

Подадохме сигнал на тел.112 и екип на пожарната пристигна веднага. Екипът огнеборци направи цялостен оглед на парното, мазето, покрива и установи, че е обгарял комина, който е желязна тръба. След взетите мерки положението беше нормализирано.

Искам да изразя задоволството си от бързината, с която пристигна екипа, от професионалния оглед и установяване на причините за инцидента, от дадените ми указания за последващи мои действия по наблюдение на обстановката, от човешкото поведение на служителите, като се има предвид, че двамата със съпругата ми бяхме в стрес.

Още веднъж поднасям моите и на семейството ми благодарности и Ви завиждам благородно, че имате под свое командване такива служители.

С благодарност,

О.р. д-р Захари Бисеров,
София

С белег в световната история

II. НОВОСИБИРСК-АДЛЕР – АДСКИЯТ МАРШРУТ

През нощта на 3 срещу 4 юни 1989 година, сеизмическите станции на СССР, засичат мощен трус на територията на Башкирската автономна съветска социалистическа република, в близост до градовете Уфа и Аша. Никой не може да предположи, че това не е земетресение, а взрив със сила, съпоставима с тази на ядрена експлозия.

Експлозията възниква вследствие преминаването на два пътнически влака – № 211 „Новосибирск – Адлер“ и № 212 „Адлер – Новосибирск“ през облак запалим газ.

Трагедията влиза в хрониките като „катастрофата край Уфа“, макар тя да се случва много по-близо до град Аша. Инцидентът се смята за най-тежката железопътна катастрофа в историята на СССР и Русия, а при разглеждане на различни източници се установява, че той е един от трите най-тежки железопътни инциденти в световен мащаб по брой човешки жертви. Разглеждана не като железопътен инцидент, а като такъв вследствие на експлозия, този край Уфа се нарежда на десето място.

Предистория

Инцидентът възниква в участък от Транссибирската ж.п.-линия разположен между градовете Уфа и Аша. На около 900 метра от релсите е разположен газопроводът „Западен Сибир-

Урал-Поволжие“, по който се транспортира втечнена смес от пропан, бутан и други въглеводороди.

Твърди се, че една от вероятните причини за трагедията е повреждане на газопровода от екскаватор (самоходна подемна машина за копаене на горния земен слой) още при строителството му 4 г. по-рано. Според нея изтичането на запалимия газ е започнало едва около 40 минути преди експлозията.

Според друга версия причина за инцидентът се дължи на корозионни въздействия на т.нар. блуждаещи токове на ж.п.-тракетото върху външната обвивка на тръбите. Две-три седмици преди инцидента на повърхността на газопровода се образувала микропукнатина, която впоследствие се разширила. За-

палимата газова смес изтича от пукнатината в продължение на 20-25 дни. Миризмата се усеща от населението в близките села и от влаковите машинисти, които неколккратно уведомяват своите диспечери, но на сигналите им не е реагирано.

Какво се случва

Около три часа преди катастрофата манометрите отчитат падане на налягането в тръбопровода, което предполага евентуално разгерметизиране и изтичане на газ. Вместо да бъде потърсена причината, дежурният персонал увеличава подаването на газ, за да възстанови налягането. В резултат от това пукнатината бързо нараства до почти два метра. Впоследствие от пукнатината изтичат големи количества пропан,

бутан и други лесновъзпламеними въгледороди.

В резултат на специфичните метеорологични и географски условия в деня на инцидента – пълно безветрие и наличие на долина, газта (част от фракциите на който са по-тежки от въздуха) се събира на едно място и образува т. нар. „газово езеро“.

На 3 юни 1989 г. около 22 часа машинист на товарен влак, пътуващ по отсечката Аша-Улу Теляк в Башкирия съобщава, че по линията се носи силна миризма на газ и това може да е опасно. Около 01.14 часа на 4 юни в района на образувалото се газово езеро навлизат два насрещни влака движещи се по Транссибирската ж.п. линия. Всъщност по разписание те не е трябва-

ло да се срещат точно там, но единият се забавил заради технически проблем, а от другия свалили жена, която започнала да ражда. Поради лошото стечение на обстоятелствата двете композиции се разминават точно на обгазеното място (което по правилник е било забранено в този участък, именно за да бъде предотвратено възникването на инциденти от подобен мащаб).

С цел безопасност машинистите намаляват скоростта, като включват спирачките на колелата. Секунди след това гръмва експлозия, при която на мига се възпламенява цялото количество изтекъл газ. В образувалото се огнено кълбо температурата веднага се покачва до 1000

градуса.

Най-вероятната причина за възникването на експлозията е фрикционна искра произтекла от спирачките на една от двете ж.п. композиции. Според друга хипотеза това може да е искра от пантографа на някой от локомотивите.

Какви са резултатите

Според различни оценки взривяването на газо-въздушната смес има характер на обемен взрив с мощност около 10-12 килотона ТНТ, което е сравнимо с мощността на ядрения взрив в Хирошима. Експлозията е толкова силна, че според някои сведения е задействан сигнала за тревога на противовъздушната отбрана на североамери-

Сн. 1. Взривната вълна изхвърля част от вагоните в гората край релсите

канския континент (НОРАД). Огненото кълбо получено в резултат на експлозията е с диаметър около 1,6 километра и е забелязано от разстояние 150 километра. Взривът превръща в пепел 7 вагона, а двата локомотива и останалите 37 вагона са унищожени. Дърветата в радиус от 4 километра са повалени, в град Аша намиращ се на 11 километра от мястото на инцидента са изпочупени прозорците на сградите. Само фактът, че експлозията възниква в тайгата и наоколо не е имало населени места, предотвратява катастро-

фа с още по-големи щети. Според официалните данни жертвите са 575, от които 181 деца. На мястото на инцидента има паметник, върху който са изписани имената на 675 души, а някои източници посочват, че жертвите може да наброяват и 780. Точният брой на загиналите в резултат на инцидента остава неизвестен и до ден днешен, тъй като децата под 5 г. пътували без билети, имало и такива, които се промъквали gratis, а част от телата така и не са открити. 723 от оцелелите са със сериозни наранявания,

повечето от които в резултат на изгаряне.

За да не се повтаря

Разследването установява, че газопроводът „Западен Сибир-Урал-Поволжие“ с диаметър на тръбите 72 см. и дължина 1852 км. е проектиран и първоначално построен като петролопровод с постановление на Министерския съвет на СССР.

Ръководството на Министерството на нефтената промишленост обаче сменя предназначението на вече почти готовия петролопровод в продуктив (га-

Сн. 2 Част от трасето след инцидента

зов). В първоначалния проект спешно са направени корекции, свързани със специалните изисквания относно сигурността на транспортирания втечен газ. При това грубо е игнорирано изискването, че техническите правила забраняват да се транспортира газ под налягане по тръбопроводи с диаметър над 40 см.

Трасето на газопровода на 14 места пресича железопътни линии, като на 4 места те са електрифицирани. Сред тях е Транссибирската ж.п. линия, която се характеризира с голям товаропоток. Трасето на газопровода в продължение на 273 км опасно се сближава (под 1 км) с ж.п. линията, а също така преминава близо до уралските градове Миняр, Златоуст и Кропачово.

По време на експлоатацията от 1985 до 1989 г. на газопровода стават 50 големи аварии и повреди, които не са довели до човешки жертви. След аварията край Аша газопроводът не е възстановен и е демонтиран.

Съдебното разследване на причините довело до инцидента продължава 6 години. Под отговорност са привлечени длъжностни лица, основно строители на петролопровода и ж.п. работници, обслужващи участъка. Двама са амнистирани, тъй като са „орденоносци“. За смъртта на 575 души ж.п. работниците получили по две години затвор, а няколко от строители-

те получили условни присъди. Реалните виновници никога не били открити.

През 1992 г. на мястото на трагедията е издигнат 8-метров мемориал. Всяка година край паметника на жертвите от катастрофата се провежда траурен митинг.

Потреблението на природен газ, пропан, бутан и други нефтопродукти в световен мащаб продължава да се увеличава. Аварии възникват пропорционално на нарастването на газоснабдителната система. Проблеми с тях имат и най-мощните икономически страни. Всичко това показва, че за да се избегнат сериозни аварии, едновременно с разрастването на газопреносната система е необходимо да се предприемат и адекватни организационни и строително-технически мерки за аварийната и пожарна безопасност, а именно:

- изготвяне на количествена оценка на риска, причинен от изпускане на опасни вещества от продуктопроводи;
- недопускане промяна на предназначението на съоръжения, когато нормите не позволяват това;
- система от предупредителни мерки при разгерметизиране (загуба на съдържание) в тръбопроводите;
- процедури за незабавно реагиране при констатиране загуба на съдържание, с цел отстраняване неизправността

и недопускане изпускането на емисии, както и възникването на пожари и експлозии;

- обективни проверки на сигнали от граждани за констатирани признаци за загуба на съдържание – остра миризма, получаване на дискомфорт за очите, кожата и дихателните органи и др.;
- недопускане нарушаване на създадения регламент за движение на транспортните средства, преминаващи в близост до съоръжения за пренос на опасни вещества;
- защита от корозия чрез пасивни и активни методи.

ЛИТЕРАТУРА

1. ейвис, Л. Катастрофи по вина на човека., Анимар, София. 2003.
2. Милушев, Л., Кризата. Управленски аспекти и възможности, Пловдив. 2008.
3. Brown D., Backhouse F., 501 Most Devastating Disasters, 2010, Bounty Books.
4. <http://en.atropedia.net>.
5. <http://m.24chasa.bg>.
6. <http://www.blitz.bg>.

В работата са използвани фотографии от следните интернет източници:

1. <http://m.24chasa.bg>.
2. <http://wikimapia.org>.

Ас. инж. Стефан Илиев,
ас. инж. Стефан Първанов
Факултет „ПБЗН“ – АМВР

НАЦИОНАЛНА БЛАГОТВОРИТЕЛНА
КАМПАНИЯ ЗА ПОДПОМАГАНЕ
НА ДЕЦАТА НА ЗАГИНАЛИТЕ
И ПОСТРАДАЛИТЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ
НА СЛУЖЕБНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ
СЛУЖИТЕЛИ ОТ СИСТЕМАТА
НА МВР

ЗА АБОНАТИТЕ НА ВСИЧКИ МОБИЛНИ
ОПЕРАТОРИ ИЗПРАТЕТЕ **SMS НА 1866**

ЦЕНА: 1 ЛЕВ (БЕЗ ДДС)

ГЛАСОВО ОБАЖДАНЕ НА ТЕЛ. 0900 5 1866

Под патронажа на министъра на вътрешните работи